

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoCsp/37/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121477941
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:6121477941.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: L. X. K., P.: XX XXX XXX, so sídlom C. - Q., E. XX, právne zastúpeného advokátkou Z. F. D., P.: XX XXX XXX, so sídlom C. - Q., E. XX, proti žalovanej: S. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., X. XXXX/XX, o zaplatenie 1.286,25 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 15. marca 2022, sp. zn. 3Csp/99/2021-109, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e.**

Žalovaná **m á** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom, súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovanej zaplatenia 1.286,25 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z danej sumy od 13.08.2020 do zaplatenia dôvodiac, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka zo dňa 05.05.2021 medzi postupcom spoločnosťou X. so sídlom G. XX, XXX XX C. (ďalej len „X.“) a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanej. Žalovaná a spoločnosť X. uzavreli Zmluvu o poskytovaní verejných služieb pod ref. číslom XXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti X.. (ďalej len „VP“). Na základe zmluvy boli žalovanej poskytované elektronické komunikačné služby v rozsahu dohodnutom v zmluve, za čo sa žalovaná zaviazala hradiť riadne a včas vyúčtované služby. Vzhľadom k tomu, že žalovaná svoju povinnosť nespĺnila a vyúčtované služby riadne neuhrádzala, došlo v súlade § 44 ods. 11 písm. b zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách a ustanovením čl. 6.7 písm. a) VP k odstúpeniu, ukončeniu zmluvného vzťahu medzi žalovanou a X.. Uplatnený nárok predstavuje neuhradené služby. Okresný súd Banská Bystrica vydal platobný rozkaz sp. zn. 36Up/1520/2021 zo dňa 22.09.2021, proti ktorému podala žalovaná v zákonnej lehote odpor. Žiadala žalobu zamietnuť. Strany sporu sa nariadeného pojednávania nezúčastnili.

3. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaná uzatvorila so spoločnosťou X. v zmysle § 44 zákona č. 351/2011 Z.z. Zmluvu o poskytovaní verejných služieb zo dňa 07.02.2020, na základe ktorej sa táto spoločnosť zaviazala poskytovať žalovanej telekomunikačné služby v dohodnutom rozsahu a žalovaná sa zaviazala za poskytnuté služby platiť cenu podľa platného cenníka vydaného spoločnosťou X., ktorý právny vzťah vyhodnotil ako spotrebiteľský v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobca v konaní tvrdil, že pohľadávka spoločnosti X.. voči žalovanej

bola na neho postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok. Z listín, ktoré žalobca predložil spolu so žalobou vyplýva, že sa malo jednať o postúpenie pohľadávky v celkovej výške 1.286,25 eur na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX zo dňa 05.05.2021 v spojení s Prílohou č. 1 k danej zmluve zo spoločnosti X.. na žalobcu. Postúpenie pohľadávky je upravené v ustanoveniach § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. Postúpením pohľadávky treba rozumieť zmenu v subjekte záväzkového vzťahu, konkrétne zmenu v osobe veriteľa, keď na základe zmluvy medzi pôvodným veriteľom a treťou osobou postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku, ktorú má v čase postúpenia voči dlžníkovi novému veriteľovi, a to i bez súhlasu dlžníka. Je všeobecne známe, že spoločnosť X.. je podnikom v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z, resp. § 3 písm. a) zákona č. 452/2021 Z. z. z ktorého dôvodu spoločnosť X. pri postúpení pohľadávky žalovaného na inú osobu sa musela riadiť okrem všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka aj ustanovením § 43 ods. 13 zákona č. 351/2011 Z.z., od 01.02.2022 ustanovením § 86 ods. 5 zákona č. 452/2021 Z. z.. Podmienky predpokladané § 43 ods. 13 zákona č. 351/2011 Z. z., § 86 ods. 5 zákona č. 452/2021 Z.z. sú zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky podniku, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. V zmysle citovaného ustanovenia § 43 ods. 13 zákona č. 351/2011 Z. z. účinného v čase postúpenia pohľadávky tak predpokladom postúpenia pohľadávky podniku na inú osobu je, aby bol účastník so splnením svojho peňažného záväzku voči podniku v omeškaní nepretržite aspoň 90 dní a zároveň aby ho podnik na jeho splnenie písomne vyzval. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávku podnik nemôže postúpiť, a ak tak to aj napriek tomu urobí, potom takéto „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Súd vecnú legitimitáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán sporu nenamieta. V danom prípade žalobca tvrdiac, že pohľadávku nadobudol postúpením od X.. ako podniku, mal riadne preukázať splnenie podmienok platného postúpenia (v zmysle § 43 ods. 13 cit. zákona č. 351/2011 Z.z. účinného v čase postúpenia), čo je predpokladom na preukázanie jeho aktívnej vecnej legitimitácie. Len samotné predloženie zmluvy o postúpení pohľadávok s prílohou nestačí. Žalobca v konaní netvrdil a následne nepreukázal svoje tvrdenia, že spoločnosť X. pred postúpením pohľadávky v sume 1.286,25 eur zaslala žalovanej písomnú výzvu v zmysle § 43 ods. 13 zákona č. 351/2011 Z.z.. Žalobca síce spolu so žalobou predložil listiny - Upomienka za neuhradené faktúry zo dňa 13.08.2020 a Odstúpenie od zmluvy zo dňa 02.09.2020, vo vzťahu k týmto však neuvádzal žiadne relevantné skutkové tvrdenia a žalobca ani nepreukázal, že uvedené listiny žalovanej aj skutočne zaslal (keďže zákon č. 351/2011 Z.z. predpokladá aby výzva bola písomná, musí sa podnik aspoň pokúsiť o jej zaslanie žalovanej na jej poslednú známu adresu), a to napr. poštovým podacím lístkom, doručenkou a podobne. Súd teda konštatuje, že v konaní nebolo preukázané platné postúpenie pohľadávky vo výške 1.286,25 eur zo spoločnosti X. na žalobcu titulom Zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX zo dňa 05.05.2021 a túto zmluvu o postúpení treba považovať v danej časti za neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko tento právny úkon je v danej časti v rozpore so zákonom. No a keďže v konaní nebolo preukázané, že žalobca nadobudol platne pohľadávku X.. voči žalovanej, ktorej zaplatenie je predmetom tohto konania, súd žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitimitácie žalobcu. Súd prvej inštancie vec správne posúdil podľa § 44 ods. 1, § 43 ods. 1 písm. a), § 43 ods. 12 písm. b), § 43 ods. 13 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom do 31.01.2022, § 86 ods. 5 zákona č. 452/2021 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom od 01.02.2022, § 52 ods. 1 - 4, § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 1, 2, § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Vzhľadom k zamietnutiu žaloby v celom rozsahu by v zmysle § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania prináležal žalovanej. Nakoľko však žalovanej zo spisu žiadne trovy konania nevyplývajú, súd prvej inštancie rozhodol tak, že jej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol žalobca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, navrhujúc odvolaciemu súdu jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že žalobcovi bude priznaná aj náhrada trov odvolacieho konania. Uplatňujúc dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (nesprávne právne posúdenie) namietal nesprávne posúdenie otázky vecnej legitimitácie žalobcu, teda jej nedostatku, na ktorom súd prvej inštancie založil svoje zamietajúce rozhodnutie. Nespochybňoval, že primárnou povinnosťou súdu prvej inštancie bolo z úradnej povinnosti skúmať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky a v nadväznosti na to vyhodnotiť danosť žalobcovej aktívnej vecnej legitimitácie v spore s ohľadom na ust. § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách. Napriek tomu, že žalobca predložil dôkazy, a to upomienku, odstúpenie od zmluvy, zmluvu o postúpení pohľadávky, súd prvej inštancie posúdil, že tieto nepostačujú pre záver o splnení zákonných predpokladov pre platné postúpenie pohľadávky, keďže neboli doručené žalovanej, resp. ich doručenie nebolo žalobcom

preukázané, čím vyhlásenie o zosplatnení úveru bolo neplatné s následným dopadom na záver o aktívnej vecnej legitímácii žalobcu. S týmto právnym posúdením sa však žalobca nestotožňuje a považuje ho za nesprávne. Žalobca, resp. jeho právny predchodca doručoval predmetné dokumenty štandardne, v zmysle všeobecných obchodných podmienok, a to ich bodu 17., ktorý v odvolaní cituje. Žalobca tvrdí, že odoslanie predmetných dokumentov bolo jednoznačne preukázané a keďže žalobcovi nie je známy žiaden právny predpis, ktorý by podmieňoval doručenie takých dokumentov do vlastných rúk, alebo na poštovú doručenkú má za to, že dané dokumenty sa dostali do dispozičnej sféry adresáta. Zákon nepredpisuje v § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách presnú formu výzvy pred postúpením. Relevantným tu je omeškanie viac ako 90 dní, čo bolo splnené, postúpenie preukazujú listiny, ktoré boli prílohou žalobného návrhu, či už upomienka alebo odstúpenie, teda je evidentné, že k výzvam žalovanej k úhrade došlo opakovane a žalovaná výzvy ignorovala, keď za výzvu pokladá žalobca aj odstúpenie od zmluvy zo dňa 02.09.2020, keďže do času postúpenia uplynula dostatočná doba pre postúpenie. Žalovaná pred postúpením pohľadávku neuhradila, a preto žalobca podľa jeho názoru dôkazné bremeno o splnení zákonných predpokladov pre platné postúpenie pohľadávky uniesol. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil, keď podmienil platnosť postúpenia preukázaním, že dotknuté dokumenty sa dostali reálne do dispozičnej sféry žalovanej. Právny predchodca žalobcu si splnil svoju zákonnú povinnosť danú ust. § 43 ods. 13 a postúpenie je tak plne platné. Záverom poukazuje na obdobné riešenie spornej otázky vyhodnotenia vecnej legitímácie v uznesení Krajského súdu v Trenčíne, sp.zn. 5CoCsp/2/2021 (bod 10. odôvodnenia).

5. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že sa plne stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie ako aj dôvodmi, na ktorom je založené. K skutočnostiam tvrdeným žalobcom sa nemieni vyjadrovať a verí v potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu, keďže podľa jej názoru odvolaním sa na správnosti rozhodnutia nič nemení.

6. Žalobca vo svojej písomnej replike na vyjadrenie žalovanej prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uviedol, že sa pridrižava svojich tvrdení v odvolaní a keďže žalovaná neuviedla vo vyjadrení žiadne nové skutkové tvrdenia, nemá sa k čomu ďalej vyjadrovať s tým, že na podanom odvolaní trvá.

7. Žalovaná vo svojej duplike na repliku žalobcu opakovane uvádza, že navrhuje rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť, odvolanie žalobcu zamietnuť s tým, že celá vec bude takto už uzatvorená.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

9. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

10. Odvolací súd za aplikácie ust. § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok, existenciu ktorej vady nezistil, a odvolateľ ju tiež ani netvrdil.

11. V posudzovanej veci súd prvej inštancie v celom rozsahu nevyhovel žalobe, prostredníctvom ktorej sa žalobca domáhal peňažného plnenia na pohľadávku zo zmluvného vzťahu existujúceho medzi žalovanou a spoločnosťou X.. spočívajúcu v nezaplatení vyfakturovanej ceny za poskytnuté služby, ktorú proti žalovanej ako tvrdil žalobca nadobudol od postupcu X.. Dôvodom zamietnutia žaloby bolo neunesenie dôkazného bremena žalobcom o danosti vecnej aktívnej legitímácie na jeho strane pre absenciu tvrdenia o samotnej existencii a následne aj zaslania zo strany jeho právneho predchodcu písomnej výzvy na plnenie žalovanej pred postúpením pohľadávky, ako jednej zo zákonných podmienok pre záver o platnom postúpení pohľadávky (§ 43 ods. 13 zák. o elektronických komunikáciách), s následným posúdením neplatnosti aj samotnej zmluvy o postúpení pohľadávky (§ 39 OZ) a dôsledkom v podobe záveru o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu. Súčasne napriek plnému úspechu

žalovanej, tejto právo na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal, keďže jej trovy v konaní nevznikli (§ 255 ods. 1 CSP).

12. Žalobca odvolaním namietal nesprávne právne posúdenie ťažiskovej otázky, na ktorej súd prvej inštancie založil svoje zamietajúce rozhodnutie o nedostatku jeho vecnej aktívnej legitímácie, tvrdiac naplnenie zákonných predpokladov pre platné postúpenie pohľadávky na žalobcu dané § 43 ods. 13 zák. o elektronických komunikáciách, keď vychádzajúc z neho je postačujúce preukázanie odoslania takejto výzvy do dispozitívnej sféry žalovanej, naplnenie čoho podľa jeho názoru v konaní preukázal. Vychádzajúc z obsahu odvolania tak uplatňoval dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods.1 písm. h/ CSP (nesprávne právne závery na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie).

13. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

14. Vyššie uvedenú odvoláciu námietku žalobcu, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnenú, bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie z dostatočne zisteného skutkového stavu vyvodil správne skutkové a právne závery o neunesení dôkazného bremena žalobcom o ním tvrdenej skutočnosti, že je nositeľom hmotnoprávneho vzťahu z ktorého vyvodzuje danosť svojho nároku, pre nenaplnenie zákonných predpokladov odôvodňujúcich záver o platnom postúpení pohľadávky postupcu (spoločnosti X..) voči žalovanej na žalobcu (§ 43 ods. 13 zák.č. 351/2011 Z.z. účinného v čase postúpenia pohľadávky v spojení s § 525 ods. 1, 2, § 39 OZ) s následkom nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu, čo nemohlo indikovať k inému, ako v neprospech žalobcu vyznievajúcemu rozhodnutiu. Rovnako správne je jeho rozhodnutie v časti trov konania, keď napriek plnému úspechu žalovanej, tejto právo na náhradu trov konania nepriznal, keďže v konaní jej trovy nevznikli (§ 255 ods. 1 CSP). Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, spĺňa všetky vyššie uvedené požiadavky a tvorí dostatočný podklad pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní, pričom odvolací súd nezistil, že by tieto závery boli neodôvodnené, svojvoľné, či arbitrárne. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v plnom rozsahu a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP), pričom v podrobnostiach na tieto poukazuje, aby nadbytočne neopakoval pre strany známe fakty posudzovanej veci spolu so správnou citáciou jednotlivých ustanovení právnych predpisov ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní s následkom potvrdzujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu.

15. Na zdôraznenie správnosti dôvodov uvedených v rozhodnutí súdu prvej inštancie a vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu, uvádza odvolací súd nasledovné skutočnosti:

16. Na to, aby sa stal niekto účastníkom konania netreba, aby bol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu, v ktorom prípade sa dostáva do procesného postavenia žalobcu, alebo ak je žaloba vedená proti nemu, dostáva sa do procesného postavenia žalovaného subjektu. Avšak či bude žalobca v spore úspešný, závisí primárne od toho, či je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve používa pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho, sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je, alebo nie je. Aktívnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu žalobcu ním uplatnené právo resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať.

17. V konkrétnosti posudzovanej veci žalobca odvodzoval svoju aktívnu vecnú legitímáciu od ním tvrdeného platného postúpenia pohľadávky, ktorej zaplatenie nárokuje žalobou, ktorej predchádzalo ako tvrdil splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky daných ust. § 43 ods. 13 zák.č. 351/2011 Z.z. zo strany postupcu.

18. Popri všeobecnej právnej úprave postúpenia obsiahnutej v Občianskom zákonníku, sú pre určité druhy pohľadávok osobitnými právnymi predpismi ustanovené špecifické kritériá a obmedzenia vo vzťahu k možnosti a podmienkam ich zmluvného postúpenia tretej osobe. Individuálny režim týchto pohľadávok je odôvodnený osobitným záujmom na modifikácii, resp. odklone od všeobecnej právnej úpravy, ktorý je spravidla determinovaný špecifickým (privilegovaným) postavením niektorého z účastníkov veriteľsko-dlžníckeho záväzkového vzťahu.

19. V danej veci je týmto lex specialis ust. § 43 ods. 13 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, upravujúci osobitnú kategóriu peňažných pohľadávok za poskytnuté verejné služby a ich postúpenia služby poskytujúcim podnikom inej osobe, ako je tomu tiež v danej veci.

20. Podľa § 43 ods. 13 zákona č. 351/2011 Z.z., ak je napriek písomnej výzve podniku účastník nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku voči podniku, môže podnik postúpiť svoju peňažnú pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku písomnou zmluvou inej osobe aj bez súhlasu účastníka. Toto právo podnik nemôže uplatniť, ak účastník ešte pred postúpením pohľadávky uhradil podniku omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva. Pri postúpení pohľadávky je podnik povinný odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka.

21. Podľa § 525 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

22. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Vychádzajúc z ust. § 43 ods. 13 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách (keďže nebolo sporné, že X. je podnikom v zmysle § 5 ods. 1 zák. č. 351/2011 Z.z., resp. § 3 písm. a/ zák. č. 452/2021 Z.z.), mohla byť teda pohľadávka za neuhradené telekomunikačné služby voči žalovanej spoločnosťou X.. platne postúpená inej osobe (tiež žalobcovi) za podmienky, že žalovaná ako účastník bola so splnením svojho peňažného záväzku v nepretržitom omeškaní aspoň 90 dní a kumulatívne za podmienky zaslania jej písomnej výzvy podnikom na splnenie dlhu, ktorá samozrejme musela predchádzať postúpeniu.

24. Uvedené skutočnosti sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky podniku, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

25. Následkom postúpenia pohľadávky, ohľadne ktorej cesia podľa § 525, alebo podľa špeciálnych predpisov nie je dovolená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39). Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky ohľadne ktorej to zákon zakazuje, (alebo ohľadne ktorej postúpenie podmieňuje splnením zákonných podmienok, ktoré splnené neboli), ide o cesiu neplatnú od počiatku ex tunc a jej neplatnosť nemožno zhojiť.

26. Z uvedeného dôvodu v týchto prípadoch nemožno vôbec hovoriť o platnej cesii, postupca zostáva veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na postupníka neprechádza pre neplatnosť zmluvy.

27. V okolnostiach danej veci, bolo teda povinnosťou veriteľa (v danom prípade právneho predchodcu žalobcu) písomne vyzvať dlžníka (žalovanú) na splnenie dlhu s ktorým bola táto v omeškaní nepretržite aspoň 90 dní, ktorá písomná výzva musela byť odoslaná do dispozičnej sféry dlžníka pochopiteľne predtým, ako k postúpeniu došlo, keďže je zjavné, že úmyslom zákonodarcu, ktorý platné postúpenie splnením týchto predpokladov podmienil, bola ochrana práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky podnikom, ku ktorému by došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon. Len takáto výzva totiž dlžníkovi reálne umožní ochrániť jeho práva a vytvoriť

mu priestor na úhradu pohľadávky s ktorou je v omeškaní a zvrátiť tak zámer dodávateľa aj bez súhlasu dlžníka túto postúpiť, keďže toto právo nemôže (vychádzajúc z dotknutého zák. ust.) podnik uplatniť, ak účastník ešte pred postúpením pohľadávky túto v celom rozsahu vrátane príslušenstva uhradil. Význam a dôležitosť tejto výzvy pre ochranu práv dlžníka vyplýva teda priamo zo zákonom vyžadovanej podmienky písomnosti tejto výzvy, na čo súd prvej inštancie tiež správne pri skúmaní naplnenia zákonných predpokladov pre vznik práva na postúpenie pohľadávky reflektoval.

28. V okolnostiach danej veci odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca v rámci konania pred súdom prvej inštancie nielenže nepreukázal, ale ani neprodukoval žiadne tvrdenia o tom, že X.. pred postúpením pohľadávky v sume 1.286,25 eur vôbec zaslala žalovanej písomnú výzvu na splnenie tohto dlhu tak, ako to predpisuje ust. § 43 ods. 13 zák. č. 351/2011 Z.z., resp. že takáto písomná výzva vôbec existovala, na správnosti ktorého záveru nič nemení skutočnosť, že žalobca k žalobe pripojil listiny a to - Upomienku za neuhradené faktúry zo dňa 13.08.2020, či Odstúpenie od zmluvy zo dňa 02.09.2020, keďže ako správne vyhodnotil súd prvej inštancie, vo vzťahu k týmto listinám neprodukoval žiadne relevantné skutkové tvrdenia, ktoré by ich urobili spôsobilými k ich spájaniu so zákonnými predpokladmi platného postúpenia pohľadávky. V spojitosti s výzvou tiež nielenže nepreukázal, ale ani netvrdil jej odoslanie (tiež spôsob a dátum) do dispozičnej sféry žalovanej. Povinnosťou súdu nie je (ani z podstaty jeho úlohy byť nemôže) nahrádzať absenciu skutkových tvrdení žalobcu prostredníctvom dohľadávania na jeho možný prospech vyznievajúcich skutočností z ním pripojených listín, pokiaľ on sám neprodukuje tvrdenia, ktoré by prichádzalo do úvahy s predloženými listinami spájať. Keďže žalobca nepreukázal, ale ani netvrdil existenciu písomnej výzvy a jej zaslanie žalovanej pred postúpením pohľadávky, čím nie sú naplnené zákonné predpoklady pre záver o vzniku práva predchodcu žalobcu na postúpenie pohľadávky voči žalovanej, súd prvej inštancie správne právne posúdil, že postúpenie pohľadávky nemožno považovať za platné, práve pre nesplnenie zákonných podmienok takýto postup umožňujúcich. Žalobca sa tak platne nestal veriteľom postúpenej pohľadávky, a preto mu ani nesvedčí aktívna vecná legitímácia. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu malo dôvodne a správne za následok zamietnutie žaloby.

29. K odvolacej argumentácii žalobcu odvolací súd uvádza, že táto nemá pôvod v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, keďže na žalobcom tvrdenom závere o nepreukázaní doručenia písomnej výzvy na splnenie dlhu (predloženia doručky o reálnom doručení), súd prvej inštancie svoje rozhodnutie nezaložil. Súd prvej inštancie vychádzajúc z obsahu tvrdení žalobcu produkovaných v priebehu konania pred súdom prvej inštancie (v žalobe) konštatoval (správne) absenciu skutkových tvrdení týkajúcich sa samotnej existencie takejto písomnej výzvy a tiež je odoslanie (nie doručenie) s následným preukázaním takýchto tvrdení do dispozičnej sféry žalovanej, keďže žalobca s priloženými listinnými dokladmi takéto účinky prostredníctvom skutkových tvrdení nespájajal. Nie je teda pravdivé tvrdenie žalobcu, že preukázal existenciu takejto písomnej výzvy, či jej odoslanie žalovanej. Za tohto stavu je potom bez právneho významu poukaz žalobcu na ním citované ustanovenia VOP týkajúce sa spôsobu a účinnosti doručovania písomností.

30. Vo vzťahu k dôkaznému bremenu a bremenu tvrdení odvolací súd uvádza, že civilné sporové konanie je ovládané prejednacou zásadou, v súlade s ktorou je úspech procesnej strany definovaný jej povinnosťou tvrdenia a na ňu nadväzujúcou dôkaznou povinnosťou a im zodpovedajúcim korelátom v podobe bremena tvrdenia a dôkazného bremena. Z prejednacej zásady potom následne vyplýva základné procesné pravidlo, podľa ktorého každá strana je povinná dokazovať skutočnosť zodpovedajúce znakom právnej normy, ktorá je pre ňu priaznivá a ktorej sa domáha. Strana domáhajúca sa týchto právnych následkov ponese aj nepriaznivé dôsledky stavu non liquet (neobjasneného určitého skutkového stavu, resp. určitej relevantnej skutočnosti), teda procesných následkov toho, ako keby bolo zistené, že k naplneniu skutkových predpokladov hypotézy právnej normy, ktorej účinkov sa domáhala, nedošlo (viď Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 24/2019 z 9. júna 2020 uverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 20/2020, zdroj: ustavnysud.sk)

31. V okolnostiach posudzovanej veci z pohľadu rozloženia dôkazného bremena je zrejmé, že skutkovým predpokladom, z ktorého odvolateľ mohol odvodzovať účinky pre neho priaznivej právnej normy spôsobujúcej existenciu práva predchodcu žalobcu na platné postúpenie pohľadávky na žalobcu a tým aj vzniku jeho aktívnej vecnej legitímácie (§ 43 ods. 13 zák. č. 351/2011 Z.z. v spojitosti s § 525 OZ OZ) bola o.i. tiež existencia písomnej výzvy na splnenie dlhu, ktorá mala byť odoslaná do sféry dlžníka (žalovanej) pred reálnym využitím práva na postúpenie pohľadávky, ktorá v kumulácii s ostatnými

zákonými predpokladmi, by mohla byť spôsobilá k právnomu záveru súdu prvej inštancie o platnosti postúpenia pohľadávky. Z hľadiska základného rozloženia bremena tvrdenia a dôkazného bremena, tieto skutočnosti bol v konaní povinný jednoznačne v rámci limitov daných zákonnou koncentráciou konania (do doby vyhlásenia dokazovania súdom prvej inštancie za skončené) tvrdiť a preukázať žalobca. Možno sa však plne identifikovať so súdom prvej inštancie v tom, že žalobca v okolnostiach posudzovanej veci netvrdil a nepreukázal skutočnosť existencie písomnej výzvy takého obsahu a charakteru (kvalifikovanej), či jej odoslanie žalovanej, ktorá by bola spôsobilá privodiť právny záver o splnení podmienok podmieňujúcich aplikáciu pre neho priaznivej právnej normy, ktorej účinkom za splnenia ďalších predpokladov, mohol byť záver o platnom postúpení pohľadávky a danosti vecnej aktívnej legitímácie žalobcu vo vzťahu k uplatňovanému nároku. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existenciou tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009). Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán nenamieta, kde zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby. Dôvodom, pre ktorý je možné skúmať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky napriek inak dostatočnému oznámeniu o postúpení pohľadávky zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného pod č. R 119/2003, je práve spotrebiteľská povaha sporu.

32. Pokiaľ odvolateľ až v priebehu odvolacieho konania v rámci podaného odvolania listiny označené ako upomienka, či odstúpenie od zmluvy identifikuje ako písomnú výzvu na splnenie dlhu (ktoré však v súvislosti so splnením zákonných podmienok pre platné postúpenie v priebehu konania pred súdom prvej inštancie takto necharakterizoval), ide jednoznačne o tzv. novotu v odvolacom konaní (nové skutkové tvrdenia), nespôsobilé v ich svetle preskúmať vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, ktorá diskvalifikácia tejto novoty z odvolacieho prieskumu je daná tým, že žalobca nielen nepreukázal, ale ani netvrdil naplnenie zákonných predpokladov daných ust. § 366 CSP pre ich pripustenie. Navyše odvolací súd poznamenáva, že to žiadnym spôsobom nekonvaliduje (ani v prípade ich pripustenia) ďalší ťažiskový nedostatok, ktorý sa s nimi spája a to absenciu dôkazu o tom, že tieto aj boli a kedy zaslané (nie doručené) do dispozičnej sféry žalovanej.

33. Pokiaľ žalobca poukazoval v súvislosti s produkovanou odvolacou argumentáciou v konečnom dôsledku tiež na iné rozhodnutie odvolacieho súdu (zrušujúce uznesenie pod sp.zn. 5CoCsp/2/2021), k tomuto poukazu odvolací súd uvádza, že jeho závery nie sú na okolnosti danej veci aplikovateľné pre rozdielnosť skutkových okolností (v uvedenej veci totiž odvolací súd svoje zrušujúce rozhodnutie nezaložil na názore, že pre platné postúpenie pohľadávky nie je potrebná existencia písomnej výzvy, či preukázanie odoslanie výzvy (ktoré na rozdiel od preskúmvanej veci boli v okolnostiach vyššie uvedenej veci nesporne prítomné), ale na závere, že predpokladom platného postúpenia pohľadávky okrem splnenia zostávajúcich zákonných predpokladov nie je preukázanie faktického samotného doručenia takejto výzvy dlžníkovi prostredníctvom predloženia poštovej doručky svedčiacej o jej prevzatí dlžníkom.

34. Sumárne teda možno konštatovať, že nepriaznivý výsledok sporu na ťarchu žalobcu, nie je dôsledkom väd rozhodnutia (nesprávneho právneho posúdenia), ale toho, že žalobca osudu svojho nároku nevenoval dostatočnú pozornosť, keď neprispôsobil svoju procesnú aktivitu (v rovine tak skutkových tvrdení, ako aj produkovania dôkazov) preukázaniu splnenia zákonných predpokladov pre platné postúpenie pohľadávky (vo vzťahu k žalobe pripojeným listinám neprodukoval žiadne skutkové tvrdenia, nepreukázal ani netvrdil odoslanie písomnej výzvy žalovanej). Odvolací súd dáva do pozornosti odvolateľa v súvislosti s jeho nedostatočnou procesnou aktivitou zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou, pretože je predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu tieto strácať, čo platí aj o využívaní zákonných procesných oprávnení.

35. Súd prvej inštancie teda správne posúdil všetky relevantné otázky a vydal vecne správne a vo výsledku aj spravodlivé rozhodnutie vo veci založené na správnych skutkových a právnych záveroch s ktorými sa odvolací súd plne identifikuje.

36. Odvolacie námietky žalobcu tak neboli spôsobilé privodiť v prospech neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

37. Z vyššie uvedených dôvodov teda, keďže dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, za súčasného záveru o správnosti rozhodnutia aj v časti o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP toto v celom rozsahu potvrdil.

38. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa ust. § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej ako v odvolacom konaní plne úspešnej, náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi priznal v plnom rozsahu (100%).

39. O výške náhrady trov konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

40. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).